

Harangszó

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA • 2009. JÚNIUS XX. ÉVFOLYAM 12. SZÁM

HORVÁTORSZÁGI MAGYAR REFORMÁTUSOK KÖZÖTT Baranyai élmények

Az énekes reformátor, Sztáray Mihály temploma is megszenvedte a délszláv háború viharait. Az alig 400 főnyi laskói gyülekezet újjáépítette, de a karzatgerendákon még látszanak a pusztítás nyomai

Horvátországban, Laskón tartotta soros ülését a Kárpát-medencei Magyar Református Lelkészszerkezleti Szövetség választmányja, április végén. Dr. Tóth Albert szövetségi elnök éves beszámolója után megtárgyalták a Lelkészszerkezlet időszzerű kérdéseit. A felvetődő témák barátságos megbeszélése mellett élményeink, tapasztalataink kíváncsítottak lejegyzésre.

Királyhágómelléket hárman képviseltük: Farkas Antal nagyváradi-velencei lelképásztor, bihari egyházmegyei lelkeszszerkezleti elnök, Csomay Árpád generális direktor és alulírott.

Utazásunk hírére többeknek a horvát tengerpart jutott eszébe, amelyhez közel se járunk, de annál közelebb néhány megrázó igazsághoz.

Két nappal korábban érkeztünk, hogy néhány gyülekezetben vasárnap szolgálhassunk is. Laskóban Csáti Szabó Lajos esperes vendégei voltunk. Felesége, Aranka és fiúk szintén lelképásztorok. A klasszikus falusi gazdaságban mindenki dolgozott szombat délután, de

nem a gazdagságért, hanem a megélhetésért. A lassan modernizálódó, tágas, ódon parókia hajdani módosságról tanúskodik. A zárt udvarra árnyékot vet a magas torony, hegyén gólyafészekkel. Békebeli látvány ott, ahol bő évtizede háború volt. Háború?! S már peregnék a szavak, ömlenek az emlékek. 1993 januárjában késő este, a kijárási tilalom közepette valakik gyanúsak találják a templomból kiszűrődő apró fényt. Vajon mit kereshet a pap gyertyával? Pillanatok alatt kiderült, ég a templom! Az orgonára gyúlékony anyaggal átitatott szőnyeget tettek és meggyújtották. A nappal fürdőkádba gyűjtött vízzel kezdték oltani a lángoló orgonát, mert áramszünet és vízhiány is volt. A tiszteletes asszony telefonon mozgósította a falut, bár a szerb rendőrség a kiérkező tűzoltóságot sem engedte beavatkozni, és alig ötven méternyi távolságból egy ágyú csöve meredt fenyegetően a toronyra. Az orgonából egy-két nagyobb méretű síp maradt mindössze. Másnap a portikusban láttam „kiállítva” egyet. A templomot mára sikerült illően rendbe hozni, svájci támogatás-

BERCZKI ANDRÁS

FOLYTATÁSA AZ 5. OLDALON

HETEDIK KÜRTSZÓ

(Ál)arcunk pirulása

RÁDIÓS igemagyarázatban említette valaki, mennyi energiát emészt fel, hogy próbálunk megfelelni az élet minden területén. Keresztényként is. Évekkel ezelőtt hallottam ezt egy ismeretlen igehirdetőtől, az egyik katolikus rádióban és máig nem tudok szabadulni tőle. Attól, hogy a tartalom háttérbe szorul, s megkövesedik, belénk rögzül a forma. Állunk egy hatalmas színpadon és *előadjuk*, hogy reformátusok, Krisztus-követők vagyunk. És csodálkozunk, ha a világ valahogy mégsem akarja elhinni, hogy Ő küldött minket. Tán mert ripacsok vagyunk, vagy mert a minket küldő Krisztus helyett önmagunkat adjuk, miközben Róla, a lényegről megfeledkezünk. Mert nem akarnak megelevenedni a másoktól ellesett kegyes mozdulatok, szövirágok. Mert a sügölyök üres, és a Szentlélek Úristentől túlzott magabiztosságunkban elfeledtük kérni, hogy „sügjön” nekünk...

REFORMÁTUSNAK lenni nehéz, ha folyton arra figyelünk, hogy jaj, csak ki ne lógjunk a sorból, ha kegyességemet csupán lelki álarcnak használom, ha próbálom református mivoltomnak értelmet, alapot adó Krisztusomat templomba zární: jövök hozzád Uram, itt leszek egy órácskát, aztán mennem kell, vár az vasárnapi ebéd. Viszlát, azaz békességet a jövő héti. Reformátusnak lenni azt jelenti, hogy az vagyok és maradok a templomküszöbön kívül is. A hétköznapokon is. A boltban és a munkahelyen, otthon és a vendégségben. Valljuk be: ilyenkor, a szürke hétköznapokban a legnehezebb az imitatio Christi, keresztyénnek lenni és maradni, s ilyenkor a legkönnyebb feledékeny – Krisztust feledő, Bibliánkba rejtő – reformátusnak lenni...

SOKSZOR – legtöbbször – mi magunk tesszük nehezzé a dolgunkat, s ezzel együtt református mivoltunk megélését. Pedig reformátusnak lenni könnyű, ha újra felfedezzük, újra átéljük azokat az Igére alapozott súlypontokat, melyekhez reformátor eleink visszatértek, ragaszkodtak. Ha tudunk a nekünk üzenő Szentlélek Úristenre figyelni sámueli lelkülettel: szólj, mert hallja a te szolgád. Ez az Istenre figyelés persze neki sem ment egyből, elsőre. A külső tényezők, a zavaró körülmények miatt nem figyelt Istenre. Urunk kegyelméből megszólít, mit több: türelmesen szólongat minket, mi pedig hajlamosak vagyunk minden apróságot hamarabb észrevenni, mint az Ő felénk intézett szavát, útmutatását, vezetését.

REFORMÁTUSNAK lenni jó, ha igényeljük, hogy a mi Urunk tartalommal is megtöltse azt a szellemi, lelki örökséget, azt a különleges, egyedi felekezeti identitást, amit bizonynyal szintén az Ő gondoskodása jelölt ki számunkra. Reformátusnak lenni szüntelen megújulás, szüntelen odahajlás. Szüntelen reformáció. Soha nem az unos-untig hallott „csináljuk meg!” jellegű önmegvalósítás jegyében, hanem csakis Óaitala. Nélküle csak játék és előadás, köldöknéző kultúr-protestantizmus.

FABIÁN TIBOR

„A tizenegy tanítvány pedig elméne Galileába, a hegyre, ahová Jézus rendelte vala őket. És mikor megláták őt, leborulának előtte, némelyek pedig kételkedének. És hozzájuk menvén Jézus, szóla nékik mondván: Nekem adatott minden hatalom mennyen és földön. Elmenvén azért, tegyetek tanítványokká minden népeket, megkeresztelvén őket az Atyának, a Fiúnak és a Szent Léleknek nevében, tanítván őket, hogy megtartsák mindazt, amit én parancsoltam néktek: és imé én veletek vagyok minden napon a világ végezetéig. Ámen.” (Mt 28,16-20)

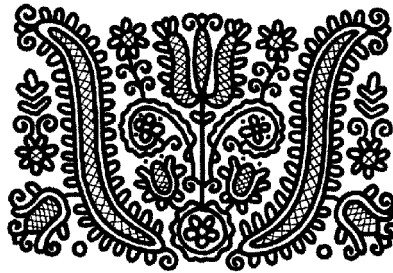
A keresztség szereztetési igéjében egyértelmű jézusi meghagyás az, hogy a Szentháromság nevében és közösségébe kereszteljék meg az apostolok az embereket. A pünkösdi ünneplés után egy héttel, az ünnepes félév lezárásaként tartjuk a Szentháromság ünnepét, mely nagy dicsőséggel hirdeti, hogy az egy élő igaz Isten három személyben nyilvánította ki magát az emberi világnak. Az Atya, a Fiú, a Lélek a különbözőség ellenére is egy maradt. Ebben a titokzatos háromságban, isteni személyek közötti kapcsolatban valósul meg az egység és az együttműködés. Egyik személy sem létezik a másik nélkül, egyformán fontosak, egyenlők is egymás között. Lényegében az Isten egy, élő, igaz, maga a szeretet, de személyében és munkálkodási formájában is három.

Az Atya egész világunk, kozmoszunk láthatatlan Teremtője, aki szeretetből hívta

A LÉLEK CSENDJE

A szeretetre adott válasz

elő a látható világot a láthatatlanból. Jézus megmutatta a láthatatlan teremő Istent emberi személyében, mert Ő mondta, Aki engem lát, az az Atyát is látja. Én és az Atya egy vagyunk (Jn 17). Jézustól tudtuk meg azt is, hogy a Teremő Atyánk is (Mt 5-6). Ha csak Teremőként beszélt volna Jézus az Atya-Istenről, akkor az túl elvont, túl távoli lett volna, de Ő Mennyei Atyánknak nevezte. Isten szeretet, s ez az atyai szeretet abban mutatkozott meg a legjobban, hogy emberi formában megjelent közöttünk a Fiú-Istenben, a Fiú-Isten szeretete pedig abban jelentett ki leginkább, hogy tulajdon életét adta értünk, bűnösökért. Az Atya, mint Szeretet, önmagát ajándékozta a világnak Fiában. A Fiú is önmagát adta szeretetből, nekünk embereknek, egyszeri és tökéletes, önként vállalt, engesztelő áldozatában. A feltámadott és mennybement Jézus lelkét adta tanítványainak, hogy Őt képviseljék a földön.

BALÁZSNÉ KISS CSILLA

HISZEM ÉS VALLOM

Szószólónk és közbenjárónk

Hruscsov egykori szovjet pártfőtitkár 1961-ben, az első orosz űrhajós fellövése és a Földre való visszatérése után magabiztosan jelentette ki: nincs Isten és mennyország, mert Gagarin elvtárs sem találkozott vele! Persze, hogy nem találkozott, mert nem jó helyen kereste!

Jézus Krisztus mennybemenetelkor nem elutazott, eltávozott, elment valahová – egy távoli bolygóra, egy ismeretlen planétára, vagy az univerzum egy sötét galaxisába. A mennyország nem fényévekre van tőlünk! Igaz, szemmel nem látható. Matriálisan, anyagilag, nem érzékelhető. Jézus, akkor, egyszerűen kilépett abból a tér-idő dimenzióból, amit az Atya teremtett. Mennybemenetelekor tehát nem annyira helyváltoztatás történt, hanem inkább lét-változtatás: visszalépett az addig földi törvényszerűségekhez kötött állapotból, abba az állapotba, ahol semmi sem korlátozza Őt! Így került vissza a legfontosabb döntések közelébe, vagyis Isten jobbára. Ezért jogos is a kérdés: Miért teszed hozzá, hogy ő Istennek jobbján ül? (Heidelbergi Káté 50. kérdése) Mert Krisztus azért ment fel a mennyekbe, hogy ezzel megbizoz-

nyítsa, hogy ő az ő Anyaszentegyházának Feje, aki által igazgat az Atya mindeneket.

Félreértéseket megelőzve: az Atya jobbjára nyilvánvalóan nem egy helyet jelent, hanem egy funkciót. Ez semmi szín alatt nem azt jelenti, hogy ott „tétlenkedik”, hanem hogy uralkodik. Uralkodik a világmindenség felett. Koordinálja Isten népes seregét. „Az uralkodó amikor a trónusán ül, akkor irányítja népét, Jézus pedig a mennyből uralkodik a világ felett, és vezeti az övéit, és egyben közbenjár érettük. Ő a mi szószólónk, ő a mi közbenjárónk az Atyánál” – írja Berta Zsolt református lelkész.

De ebből nekünk csak hasznunk van. Mi lenne az? Mit használ nekünk Krisztusnak, a mi Fejünknek ez a dicsősége? (HK 51. kérdése) Először azt, hogy Szentlelke által miből, az ő tagjaiba mennyei ajándékot áraszt.

Másodszor, hogy minket az ő hatalmával minden ellenség ellen védelmez és megtart.

A válasz is megerősíti, hogy Jézus Krisztus mennyei uralma nem passzív, mozdulatlan tétlenségben nyilvánul meg, ahogyan mi általában elképzeljük a mennyországot, hanem aktív szolgálatban: Ő könyörög értünk. Pártfogolja a mi kéréseinket. És így tud Szentlelke által miből, számtalan olyan dolgot oltani, amit másképp nem is keresnénk.

Mi elváránk Tőle, hogy teremtse rendet, békét, szüntesse meg a háborúkat, az erőszakot, törölje le a föld színéről a gonoszokat, teremtse egy igazságos világot. De hiába követelünk Tőle ilyet, ha az ajándékaik észre sem vesszük. Ne nagy dolgokért toporzékoljunk nála, hanem figyeljünk fel az apró örömökre, amik kimondottan Tőle jönnek. Sőt, azt akarnánk, hogy ellenségeinket egy szempillantás alatt elpusztítsa. De hogyan védelmezzon és tartson meg minket, ha mi folyamatosan háborúkat indítunk, kultúrákat pusztítunk, népeket csonkítunk?

Jézus bárhol is van, mindig segít, Szentlelke szerint oltalmaz és megtart! Talán üres frázisnak hangzik, de aki igazán érzi is ezt, az örök boldogság tulajdonosa.

ORBÁN LEVENTE

Nemzetközi szavalóverseny Lugoson

Május 16-án tartották Lugoson, a református templomban a VI. Szombati-Szabó István Nemzetközi Szavalóversenyt. Az ötven jelentkező száz vers elmondásával vetélkedett olyan sikerrel, hogy ugyancsak nehéz volt a dolga Fazakas Csaba esperes elnöklése mellett a Fall Ilona, Mester Mária, Széles Tímea és dr. Higyed István alkotta zsűrinek.

Kicsinytől nagyig alapos felkészültségű szavalókat kellett rangsorolniuk, akik a magyarországi Szekszárdról és Etyekről, illetve a hazai Lugosról, a Hunyad megyei Rákosdórról, Nagybodófalváról, Végvárról, Lippáról és Szatmárnémetiből jelentkeztek.

Higyed István a Zsid 13,7 alapján megtartott rövid áhítata után a házigazda, **Gáll Zoltán** tiszteletes köszöntötte a jelenlévőket,

A temesvári Morzsák néptánc-együttes rászolgált a sikerre

REFORMÁTUS EGYSÉG. A debreceni Nagytemplomban május 22-én – ellenszavazat és tartózkodás nélkül – elfogadták a Magyar Református Egyház alkotmányát. Az alkotmány többek között kimondja, hogy egyházunk tagja minden keresztyén, aki a magyar református egyházhoz tartozónak vallja magát, éljen bárhol a világban, és legyen magyar vagy más anyanyelvű. A hálaadó ünnepségen több mint tízezer református – köztük népes királyhágómelléki küldöttség – vett részt, hogy kifejezze összetartozását az anyaországi, illetve a többi elszakított országrész reformátusaival. Az egységes Magyar Református Egyház megalakulását Kirill, Moszkva és egész Oroszország pátriárkája levélben üdvözölte.

F. T.

*

A szamosgyevedi gyülekezet küldöttsége, kiegészülve a sárközújlaki gyülekezet résztvevőivel, összesen 26-an vettünk részt a debreceni hálaadó ünnepségen. Magunkkal vittünk egy marék földet, amit külön kis kupacokba helyezett el mindenki, de az Ursten másképp akarta, este a feltámadt szél összekavarta majd az eső egygyé formálta. Amikor délután 4 (ittthoni idő szerint 5) órakor megszólaltak a Debreceni Nagytemplom harangjai, mindenki könnyes szemmel gondolt otthoni templomára, ahol ugyanebben az időben szintén zúgtak a harangok. Bing-bang: egyek vagyunk!

MEDVE A. SÁNDOR szamosgyevedi presbíter

illetve ismertette a szükséges tudnivalókat. A szavalók az első fordulóban Szombati-Szabó István verseinek egyikével jelentkeztek, a másodikban szabadon választott költeményeket szavaltak. A két szavalási forduló között a résztvevők megkoszorúzták a költő sírhantját.

A versmondók számos ismert és sok kevésbé ismert Szombati-Szabó verset mutattak be, ami akaratlanul is egyik érdeme a versenynek. A szabadon választott versek költőit illetően Wass Albert és Kányádi Sándor mennyiségi és minőségi túltengésben volt, ami az utóbbi esetében idei 80. születésnapjával is magyarázható. Ezeket kívül Ady Endre, Bartalis János, Szilágyi Domokos és Csiha Kálmán veretes költeményei is elhangoztak.

A lugosi gyülekezet által biztosított ebéd és vacsora között, amelyet a gyülekezeti teremben szolgáltak föl, a színház épületében került sor az ünnepélyes eredményhirdetésre és díjkiosztásra, illetve az ezt követő díszelőadásra. Ezen **Koós Éva** énekesnő és **Szilágyi Sándor** szórakoztatták népdalokkal, nótákkal, operett-részletekkel a közönséget. Külön dicséretet érdemel a temesvári Morzsák táncegyüttes, a lugosi Gyöngyvirág-csoport, valamint a Bartók Líceum citerásai.

A díjkiosztáson **Csúry István** helyettes püspök a Mk 10,44 alapján mondott rövid

Csúry István helyettes püspök (balról), Fazakas Csaba esperes a szavalóverseny névadójának arcképével és dr. Higyed István nyugalmazott lelkipásztor

értékelést, melyben kiemelte a szórványban szolgálók áldozatkész tevékenységét. A konferenciát végző Fazakas Csaba esperes meglegedettségét fejezte ki a meztény évről-évre történő gyarapodását illetően. Azt is kilátásba helyezte, hogy a következő szavalóversenyt esetleg már két napra kell tervezni.

MAKAY BOTOND

A VI. Szombati-Szabó István Nemzetközi Szavalóverseny első díjasi: II-IV. osztályosok: **Bányai Kitti**; V-VI. osztályosok: **Kovács Boglárka**; VII-VIII. osztályosok: **Tóth Dorottya**; Középiskolások: **Farkas Márta Brigitta**; Felnőtt kategória: **Tóth Rózsa**; Közönségdíjas: **Gergely Tímea**.

Lelkészbeiktatás Resicabányán

Május 17-én ünnepélyes keretek között került sor Resicabányán, a református templomban Megyasszai-Bíró Attila lelkész beiktatására. A két és fél éve helyettes lelkipásztori minőségben tevékenykedő lelkész az egyházi törvények szerint ezután állandó lelkésze a gyülekezetnek.

Az ünnepi istentiszteleten **Csúry István** helyettes püspök prédikált, a Márk evangéliumából vett Bartimeus története alapján. Kiemelte, hogy Jézus nem részmegoldást kínál, hanem minden embernek, minden helyzetben a teljességet adja, a teljes látást.

Vendégek és vendéglátók a resicabányai lelkészbeiktatáson

A beiktatást **Fazakas Csaba**, a Temesvári Egyházmegye esperese végezte. Az ajándékba adott Bibliába írt igével – „Minden reggel megújul, nagy az Ő hűsége” (JerSír 3,23) – kívánt áldásos szolgálatot, majd átadta az egyházközség jelképeit, a pecsétet és a templom kulcsát.

A Hóvirág Daloskör két alkalomhoz illő énekekkel lépett fel, majd **Therr József** szavalt a Sík Sándor egyik költeményét. A gyülekezet főgondnoka **Nagy Péter** köszöntötte a beiktatott lelkészt, méltatta az eddig folytatott egyházi munkát, kiemelte a két éve beindított gyülekezeti programokat.

A Temesvári Egyházmegye legidősebb lelkésze, **dr. Higyed István** szólt a lelkészi kar nevében legfiatalabb lelkésztársához. Humoros történettel zárta beszédét, mely szerint az egykori fiatal beiktatott lelkipásztor lendülettel szólt gyülekezetéhez, s a presbitériumhoz mondván, hogy gyerünk húzzuk együtt az egyház szekerét. Aztán évek múlva egyre nehezebben ment a szeker s mikor visszanezgett, ott látta presbitereit is az egyház szekerén. Higyed István azt kívánta, hogy Resicabányán ne így legyen.

A szép számban megjelent egyháztalagok közös szeretetvendégsége zárta az ünnepséget.

M. BÍRÓ JÚLIA

AZ ÉPÍTŐ ÉS EGYHÁZSZERVEZŐ PRÉDIKÁTOR (2.)

150 éve született Sulyok István

Az iskolaalapítás, az egyházmegye ügyeinek irányítása, a lelkesítő feladatok végzése mellett már 1903-tól tagja volt Nagyvárad város törvényhatóság bizottságának. *Lajos Lakos*: Nagyvárad múltja és jelenéből című könyvében felsorolja akkori (1904-beli) világi funkcióit: a törvényhatósági bizottságban tagja volt a központi választmányának, a közegészségügyi, iparoktatási, temetőfelügyelői, vámmellenőrző bizottságoknak és börtönvizsgáló-, erdei kihágás-albizottságoknak. Ezenkívül a *Szigligeti Társaság* választmányi tagja és a nagyvárad *Hitelbank* igazgató elnöke is volt. Egyházi jellegű társadalmi szervezet volt a *Protestáns jótékonyági egyesület*, amelynek alelnöke volt, s 1906-ban ő hozta létre és vezette a *Református kört*.

A világháború kitörését megelőzően, mintegy záróakkordként az addig végzett békés építő munkájának, 1914. április 17-én ünnepelte a bihari református egyházmegye közgyűlése Sulyok István 25 esztendő nagyvárad *lelkészi jubileumát*. A Nagyvá-

radi Napló 1914. április 18-i száma így írt az ünnepélyről: „*Sulyok Istvánt, az igazi levitát ünnepelték... Sulyok Istvánban az öntudatos, erős polgárt, a világosság bajnokát, a haladás jákvívőjét csodáljuk.*”

A Királyhágómelléki Egyházkerület létrehozásában, a területén élő magyar reformátusok összefogásában, irányításában Sulyok Istvánnak meghatározó szerepe volt. Az egyházkerület fenntartása, állami elismertetése, működtetése viszont állandó küzdelmet igényelt, s mindig a megszüntetés, a törvényen kívül helyezés veszélye fenyegette. A román nemzeti államnak nem volt érdeke, hogy a határmenti megyékben élő magyar reformátusság egységes vezetés alatt álljon, sőt, mindvégig különféle módszerekkel igyekezett ezt megakadályozni. Ebben a törekvésben sajnálatos módon, közvetve a református egyházi vezetők egy része is segítette az államot, azzal, hogy nem zárkóztak fel egységesen Sulyok István mellett, hanem különböző más szervezési megoldást akartak, illetve más személyeket szerettek volna a létesítendő egyházkerület élére állítani.

1920 szeptemberében a Budapesten tartott egyetemes (országos) református zsinat határozatot fogadott el, mely szerint „*megengedi a zsinat azt, hogy a szétszakított egyházkerületekben az ott élő egyházkerületi főjegyző, illetőleg hivatali korra nézve legközelebbi esperes és a hivatali korra legidősebb egyházmegyei gondnok az egyházkerületi elnökségnek, – a szétszakított egyházmegyéknek az elnökségtől elszakított részlein pedig az elszakított területen élő legidősebb lelkesítő és világi tanácsbíró az egyházmegyei elnökségnek jog- és hatáskörét gyakorolják.*”

1920. október 20-án Sulyok István e határozat alapján értekezletre hívta össze Nagyváradon a püspök nélkül maradt Romániához csatolt református egyházmegye képviselőit, hogy a zsinati határozat szellemében egy új egyházkerület szervezéséről döntsenek. Ezen az értekezleten csupán kilenc személy jelent meg, több egyházmegye nem képviseltette magát, de a megjelentek megbízták Sulyok István bihari esperest és Domahidy Elemér nagybányai főgondnokot, mint hivatalukra nézve legidősebb tisztségviselőket az ideiglenes egyházkerület megszervezési munkálatainak elvégzésével.

1920. december 14-én Nagyváradon közgyűlést tartottak, amely kimondta, hogy a Romániához csatolt békés-bánáti, bihari, érmelléki, Máramaros-ugocsai, nagybányai, nagyszalontai és szatmári egyházmegyék Sulyok István esperes és Domahidy Elemér főgondnok vezetésével létrehozzák a Tiszántúli Református Egyházkerületet (valójában csak rész egyházkerületet). Ezután több értekezlet, közgyűlés, tanácskozás követte egymást és kiderült, hogy egyes egyházmegyei vezetők inkább az erdélyi

egyházmegyéhez való csatlakozást akarják, mások Sulyok István püspökké választását ellenezték.

1921. április 17-én az Erdélyi Egyházkerület Octavian Goga vallás- és művészetügyi miniszterhez intézett levelében egyértelműen nyilvánította véleményét, hogy az erdélyi püspök nagyfentosságú hivatalát képtelen volna teljesíteni, „*ha a Királyhágón túli nagy területen többnyire szétszórtnan fekvő egyházakat is ide csatolnák. Különbösen is a Királyhágón túli körülbelül 200 anyaegyház és a hozzájuk tartozó leány-, fiók- és szórvány egyházak több mint 200 ezer lelkeinek felügyelete és lelki gondozása bőséges munkát ad egy püspöknek, illetőleg egyházi főhatóságoknak. Ezen oknál fogva tisztelettel kérjük, méltóztatassék azon lenni, hogy a Királyhágón túli egyházközösségek külön kerületté szervezkezdjenek.*”

Sulyok István e levél tudomásvétele után 1921. július 6–7-én (más forrás szerint július 7–8-án) Bukarestben tárgyalt Goga miniszterrel és Paul Ionescu vezérigazgatóval (államtitkárral).

1921. augusztus 16-án Nagyváradon a fentebb már felsorolt hét egyházmegye képviselői értekezletet tartottak, amely átalakult kerületi közgyűléssé, és a 2-es számú határozatában kimondta: „*Közgyűlésünk a «Tiszántúli református egyházkerületől» Romániához csatolt területén lévő egyházmegyei véleménynyilvánítása alapján az Egyházi Törvény I. törvénycikkelye 60. paragrafusában foglalt rendelkezésnek megfelelően «Királyhágómelléki református egyházkerület» elnevezéssel új egyházkerületet alapít, és az E. T. I. t. c. 62. paragrafusának f. pontja értelmében elrendeli püspöknek, egyházkerületi főgondnoknak, 3 lelkesítő, 3 világi tanácsbírónak, 1 lelkesítő, 1 világi főjegyzőnek, 1 lelkesítő, 1 világi jegyzőnek a presbitériumok általi választását. (...) A beérkezett szavazatok határnapjául közgyűlésünk 1921. október első napját tűzi ki.*”

KUPÁN ÁRPÁD

JÓZSA MÁRTA

Éjszakai keringő

*Az éjszakák, az éjszakák
a csend talpa táncolja át
faliórán inga ing
bong: bing-bang-bing,
mit a csend leint,
széken szumnyad egy ing,
szemre álom rálegyint,
a föld forog
a nap kering
az Úr óva int
megint, megint
Ó jóra int,
pár tévelygő gondolat
virrasztva elcsalogat
a csendre rákacsint
fej talán rábólint
éj kék rokokója ring
rokona a rozmaring
olyannak tűnik, mint
ha simogatnál hermelint,
órán inga ing
a föld forog
a nap kering
az Úr rábólint
megint, megint
a jóra int
csendben áldást hint
s lám bent és kint
táncol a csend,
mint elmerengő
nyugodalmát zengő
éjszakai keringő.*

BARANYAI ÉLMÉNYEK

FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL

ből új orgona épült. Vasárnap a laskói gyülekezetben Csomay Árpád prédikált, én pedig megtisztelve éreztem magam, hogy Sztáray énekeket kísérhettem az orgonán. Tudtam, ez már nem a régi hangszer, csak a kicsi cégtáblát néztem megindultan: *Angster József pécsi orgonaépítő mester. A robusztus karzatgerendákon ijesztően fekete az égés nyoma.*

Újabb megdöbbentő adalék hiányos, elfelejtett egyháztörténeti tanulmányainkhoz. Az énekes reformátor, Sztáray Mihály templomában vagyunk. Valamikor hegedűszóval biztatta, hívogatta a Duna-Dráva árterületein törökök elől bujdosó magyarjait. A magyar reformáció bölcsője volt valaha ez a vidék. Volt... A 800 férőhelyes laskói templomnak mára alig 400 híve lehet, összesen harmincan hallgatják a vendég igehirdető evangéliumi biztatásait. A fiatalág egész Baranyából elment a háború alatt. Csáti Szabó Lajos lelkipásztor, ellentétben néhány szolgatársával, nem hagyta el fejegetett gyülekezetét, fiukat hónapokig rejtegették; ha őket baj érné, legalább a gyerekek életben maradjon. A szerény, házias tiszteletes asszonyból a féltő szívű anya, esepes úrból a szittya kemény magyar lelkész beszél. A ki tudja hányadszor kimondott keserűségben oldódnak az alig feledhető rémségek emlékei. Lajos fiúk már jól képzett, kiváló humorú fiatal lelkipásztor.

Laskó után Várdaróca, majd Belyére igyekszünk, ahol szintén Csomay Árpád szolgál Igével. A régi parókia egyik szobájában kialakított gyülekezeti teremben gyűlnek össze tizenketten istentiszteletre. Kettős Béla gondnok úr mutatja a kialakított könyhát. A száz lelkes gyülekezet e hajlékában szeretnék a gyermekeket összegyűjteni, hogy magyarul tanítgassák őket. Az udvar hátsó részében ott áll a templom, csonka toronnyal az ég felé. Belépek az ajtó nélküli ajtón: tető, famunka, karzat, szószék sehol. A padlókövek között lassan kaszálható a gaz. Csak a feketés téglafalak. Félelmetes. Ezt is felgyújtották a háború idején. Ha igaz, a horvát állam támogatásával újjáépülhet ez is. De mikor?

Vasárnap délután Harasztiban szolgálok. Itt más a helyzet. Templom, parókia szépen rendbe téve. Pozsár János gondnok már a lelkési állás betöltése előtt igyekezett menteni a menthetőt. A karzat alatt megmentett, értékes kazetták, az udvaron régi időket idéző fából épített magtár, göré, megmentve az enyészettől. A templom mellett közösségi ház és falumúzeum lesz. Szenn Péter fiatal lelkipásztor és lelkész felesége a negyedik gyermeküket várják. A déli álaból ébredező három apró, barátságos szőke gyerek jobb kedvre derít. A tiszteletes a Történelmi Vitézi Rend tagja, bajtársak vagyunk hát.

Negyedórányi késéssel kezdődik a második istentisztelet, Eszéken, Andel Ilona lelkész gyülekezetében. Keveset látunk a szintén háború nyomait viselő városból. Még akad szétlőtt, leégett épület. Tizen hallgatják az igét, valamennyien idősek, ketten is mankóval. Jézus visszajöveteléről szólok. De jó lenne, ha hamar visszajönné, mert akkor megszűnne könny és fájdalom, igazságtalanság sötétség. Popper Péter gépkocsivezetőnk méltatja utána ezt a „telitalálatos” igét. Ő a háború után már járt erre, mutogatta a házakat, amelyek falait szitává lyug-

Farkas Antal várad-velencei lelkipásztor vasárnap a sepsői gyülekezeti teremben hirdette Isten megtartó igéjét

gatták a géppuskagolyók. Tizenkét évvel később még több helyen táblákat látunk az utak szélén: „vigyázat, aknaveszély!”. Mondják, nem olyan veszélyes, mert a vadak már rászaladtak volna, ha lennének, de azért a bokrosba senki se merészkedik. Majd csak elérkeznek ide is a különleges aknakereső járművek. Egy országot kell itt aknálatlanítani, és mi nehezebb, néhány millió ember szívét. Szenn Péteről megtudjuk, a sorvadó magyar reformátusság külön gondja, hogy a háború után megjelentek a nyugati térrítők, akik száz német márkáért árulták a nazarénus üdvösséget. Sokan el is hagyták ősi kálvinista hitüket. A baranyai maradék reformátusság pedig két táborra szakadt.

Szombat este Karancson vacsorázunk, Baranya leghíresebb etno-vendéglőjében. Darko Tursic, horvát származású magyar lelkész otthonosan mozog e pezsgő, igazi balkáni kavalkádban. Sok vendéget hoz ide, hiszen Baranya nem annyira falu-, inkább a háborús turizmus vidéke manapság. Szerb, horvát, albán nótá járja sorba. Az elegáns népi zenekar tiszteletünkre elhúzza a Kék ne felejtés nótát és az elmaradhatatlan Akácos út, ha végig megyek rajtad én-t. Melletünk a sarokban egy népies öltözötű atyafi üldögél, német, osztrák kalappal. Negyven éve csak kólát fogyaszt.

Hétfő délelőtt még bőven van időnk újabb utakra. Sepsé és szórványai Darko barátunk birodalma. Tegnap már jártunk itt. Mari nénénk pincéje sok száz liter jó baranyai nedűjét kóstoljuk. Míg fő a babgulyás, szemlét tartunk a templomban. Rég nem volt benne istentisztelet. A templom

közepén ott maradt a jászolbölcsőnek szalmával kibélelt fatekenő, mellette kifordult karú játékbaba, eldobott messiásgyermekként bámul halottas üveg szemével. Le szeretnék ülni néhány csendes percre imádkozni, mint mindenütt, ahol megfordulok. Nem tudok.

Egy-két száz méternyire a templom fölötti dombon a temető. Széles betonjárda vezet a temető végéig, ezen tolják az erre a célra készített koporsószállító alkalmazhatóságot. Hosszú soron, fával sűrűn benőtt temető. Csak a járdáról olvasom a márványkövek alatt nyugvók nevét. Magyar nevek, honvédek, vitézek. A végén, az új temetőben vasos márványköveket találunk, némelyik sírhely beton helyett szintén márványlapokból van kirakva. Néhány márványba lézertechnikával bevészt, életnagyságú arckép. Itt nyugszanak a magyar Bócsi nénik és Józsi bácsik. Ha már az élő Isten egyházára nem költenek, legalább a temetőben legyenek halhatatlanok...

Darko Tursic gyülekezetében Farkas Antal szolgált vasárnap, ugyancsak a gyülekezeti teremben, ahol összesen tízennyolc szék és két, fal melletti templomi pad bőven elegendő a ritkán érkező „megfáradtaknak és megterhelteknek”. Pedig azok ők, szegények. Végig az az érzésem e napokban, itt folyik el az életerő a népünkben, Mohácstól negyven-ötven kilométernyire. A roskadozó falu központjában gondozatlan turulmardas emlékmű áll, elején a magyar honvédek neveivel, oldalára az egykori Titopartizánok nevei kerültek. Itt legalább békesen megférnek egymás mellett a nációk. Farkas Antal szolgál még e vasárnapon Pélmónostoron, ahol kissbusszal hozzák egybe a soványka gyülekezetet és a néhány reformátust számláló nagybodolyai szórványban, ahol összesen hét ember hallgatja az Igét. Negyedszerre Karancson szolgál, ahol életesebb gyülekezet van. Hajek János tiszteletes apjától örökölte a nyáját. Húsvétkor a gyülekezet 72 százaléka volt templomban. Látszik a gondos gazdászellelem. Templomuk körülállványozva, felújítás alatt. Hajek saját szőlőültetvényének borából kínál bennünket. Valamiből élni kell. Baranya talán Boranyja volt hajdanán...

Nem hagyhatjuk ki napi kószálásunkban Hecsegszőlőst. A település bejáratánál impozáns reklámépítmény jelzi, a baranyai történelmi borvidéken járunk. Református temploma felújítás alatt, de még siralmas állapotban. Egy darab faragott deszka, egy régi pad része hever a földön. Csomay Árpád felveszi, haza hozza. Ereklje az egykori református zsinat történelmi helyéről.

E négy nap, valóságos történelmi és egyháztörténeti tanulmányként sűrűsödik bennünk. Laskón barátságos, egyházát szerető gondnok és presbitérium gondoskodik a búcsúébdéről, bizakodóak a jövőben. Elindulunk, s még felnéznek a toronyra, a gólyafészekre.

Presbiteri konferencia Hidalmáson

A Zilahi Egyházmegye Presbiteri Szövetsége a festői környezetben fekvő Hidalmáson tartotta tavaszi konferenciáját május 16-án. A szervezői, házigazdai teendőket a Zilah-belvárosi presbitérium vállalta.

A kicsiny hidalmási református gyülekezet apadóban van, de a megmaradt lelkes tagok bátran néznek szembe a jövővel. A Zilahi Egyházmegye felvállalta sorsuk egyengetését, korszerű ifjúsági központot alakítva ki a parókián.

A mintegy 80 küldött részvételével zajló konferencián nyitó áhítattal **Püsök Sándor Csaba**, a Zilah-belvárosi gyülekezet lelkipásztora szolgált. Ezt követően **Vincze János**, a Zilahi Egyházmegye Presbiter Szövetségének elnöke köszöntötte a jelenlévő küldötteket és a meghívott vendégeket. **Bogdán Zsolt**, a Zilahi Egyházmegye esperese a presbiteri képzések és -bibliaórák fontosságára hívta fel a jelenlévők figyelmét, melyek hozzájárulnak a presbiteri öntudat elmélyüléséhez. Szó esett az európai parlamenti választások, az összefogás jelentőségéről, a magyar érdekek közös képviseléséről.

A konferencia első előadását **dr. Zabán Bálint** Nagyvárad-velencei segédlelkész tartotta: *Kálvin és a presbiteri hivatás* címmel.

A konferencia témái sokak érdeklődését felkeltették

Előadása elején szó esett a presbiteri hivatalos- és újszövetségi magalapozottságáról, valamint a Kálvin János által visszaállított presbitériumok szerepéről és jelentőségéről.

Ezt követően *Értéket közvetít. Sajtó az örökérvényesség jegyében* címmel **Fábián Tibor**, a Harangszó felelős szerkesztője az egyházi sajtóról tartott előadást. Értekezése elején szétosztotta a lap néhány utóbbi számát, mintegy mondandója gyakorlati alátámasztásaként.

A keresztyén lapok a fogyasztói társadalomban hírgyárakként működő, a manipulációra és eladásra épülő média mellett üdítő kivételt, a békesség kicsiny szigetét jelentik – mondta az előadó. Szó esett a világi sajtóban használt manipulációs trükkökről, amelynek célja a figyelemfelkeltés, sőt a médiafüggő-

ség. A média káros hatásai ellenében tudatosan válasszuk ki, mi az ami jó, nevel, informál, jótékonyan szórakoztat és mi az, ami már káros – tanácsolta **Fábián Tibor**.

A világi sajtó aktualitásból él, míg az egyházi az örökérvényesség jegyében. A világi sajtó e világi hatalom míg az egyházi sajtó Krisztus missziói parancsának tollával szolgáló tanítvány. Ellenben mindkettő informál és annak a közegnek az életét tükrözi vissza, amely olvasótáborát alkotja – hangzott el az előadásban. Szó esett arról is, hogy bár a Harangszó két éve megújult arcualattal és sokrétű, bő tartalommal jelenik meg, mégis akadnak egyházközségek, ahol kevés előfizetője van a lapnak. Év elején létrejött a lap internetes oldala is, melyet ezalatt bő 15 ezren olvastak a világ minden részéből.

Az előadások után **László Kálmán**, Egyházkerületünk Presbiteri Szövetségének elnöke kitért az előttünk álló presbiteri választásokra, azok jelentőségére és lebonyolítására.

A konferenciát követően a lelki táplálék után a test táplálására is sor került a Hidalmási Református Ifjúsági Központban, ahol a szorgos kezek által elkészített bográcsgulyás került az asztalra. A felújított központban még érződött a friss festés szaga, látszott, hogy az elmúlt napokban megfeszített munka folyt, hogy méltó körülmények közt fogadhassák a konferencia résztvevőit.

TÓTH ZSIGMOND

A presbiter helye a gyülekezetben

Ki a jó presbiter? Igen sokszor és igen sok helyen megfogalmazódik ez a kérdés. Utána a kérdés tovább folytatódik: milyen a jó presbiter?

Erre a kérdésre részben választ ad **Füle Lajos**: *Presbiterek* című verse. Ez igen jó iránymutató, azonban a mai kesze-kusza világunkban ez a válasz sajnos nem ilyen egyértelmű. Nem egyértelmű azért, mert a presbiteri szolgálatra való alkalmasság nem határozható meg egy rövidke mondatban, vagy versben. Ennek az alkalmasságnak a megítélésében továbbá vannak olyan sajátos „területi sajátosságok”, hogy az a jó presbiter, aki mindig aktívan kiveszi a részét mindennemű gyülekezetbeli munkában, legyen az kaszálás, vagy éppen udvar takarítás. Ezen munkák elvégzése, ami a gyülekezeti élet szerves része, nem csak a presbiter, hanem minden Egyházát szerető ember szíve kötelessége kellene, hogy legyen. Még véletlenül sem kívánom e munkák nagyságát és fontosságát kisebbiteni, sőt maximális köszönet érte, azonban a presbitert elsősorban, a cselekedetei és a hite teszi alkalmassá a szolgálat ellátására.

Igazán csak az alkalmas a presbiteri szolgálatra, akit erős hite indít e feladatra, és aki példamutató keresztyén életet él. Az igazi keresztyén ember tudja és vállalja, hogy a házfala üvegből van, hiszen a személyes életmód, a Krisztus-követő életvitel mindent elárul a keresztyén emberről.

Minden presbiter számára világossá kell válnia, hogy a belső meggyőződés, teljes elszántság, hiteles élet és jól látható istenhít nélkül semmit nem ér a szolgálat.

A jó presbiter az, aki együtt tudja kezelni a gyülekezetben folyó munkákat a saját példamutató mindennapi életével.

Védi az egyházközséget az előkerülő külső és belső támadásoktól, hiszen a mai furcsa szabadságot élő világunkban annyi-annyi kísértés és csapda fenyegeti a hívők közösséget.

Védni kell a szokásokat, a liturgiát, a lelkészeket és a híveket. A gyülekezeti ingatlanokat, múltunk szemmel látható örökségét is gondozni, védeni kell, s ezzel együtt kell megvédeni hittestvéreinket az idegen behatásoktól, téves, szektás jelenségektől és evangéliumunkhoz méltatlan tanításoktól.

A presbiter, mint jó világi vezető a lelkes méltó és egyenrangú társa kell, hogy legyen. A jó presbiternek a gyülekezet mozgató rugójának, szervező indítványozó és az újra fogékony emberének kell lennie.

A jó presbiternek úgy kell élnie és elfoglalni helyét a gyülekezetében, hogy méltó legyen, Pál apostol első levelében a Timóteushoz írtakhoz: „A vezetésben bevált presbiterek kétszeres megbecsülést érdemelnek: elsősorban azok, akik az igehirdetésben és a tanításban fáradoznak”.

KALINCSÁK FERENC

FÜLE LAJOS

Presbiterek

*Kinek a lelke vágyik a fényre,
kinek kenyerre az Úr Igéje,
és kenyereből másnak is szel,
az presbiter.*

*Kinek van szeme a más bajára,
kinek van füle a más jajára,
a temtivalóit így méri fel,
az presbiter.*

*Ki másnak vermét sohasem ássa,
aki keresztjét nem teszi másra,
a mások terhet így veszi fel,
az presbiter.*

*Kinek a templom kegyelem háza,
otthon van benne maga, családja,
bár mindenütt az Úrra figyel,
az presbiter.*

*Aki hitét örömmel megvallja,
mind presbiter, bár nem az a rangja,
de kedves élet Isten előtt:
megáldja és megszenteli őt.*

OLVASÓLÁMPA

Professor historicus ecclesiae

Dr. Csohány János professzor a magyar reformátusság körében az egyháztörténet egyik legnagyobb élő tudósa. Bojtor István ny. református lelképítészter javaslatára nyomán a 75. születésnapján emlékkötettel köszöntik a professzort 21-en azok közül, akik az általa vezetett Doktorok Kollégiuma Egyháztörténeti Szekciójában munkálkodtak az elmúlt években, évzárókönyvben. Ezért az ünnepi kötet a „Tanulmányok Prof. Dr. Csohány János tiszteletére” címet viseli.

Akik tehát a nemes gondolatot megvalósították írásaikkal: Bellágh Rózsa, Benke György, Bojtor István, Dienes Dénes, Fibián Tibor, Higyed István, Hörscsik Richárd, Keresztes Hajnalka, Kis Sándor, Kiss Endre József, Kovács Dániel, Ladányi Sándor, Martoni Molnár Sándor, Molnár Sándor Károly, Pótor Imre, Sándor Balázs, Szabó Zoltán József, Szalkay Róbert, Tóth Albert, Varga Gábor és Várady Zsolt. A szövegek lektorálásában Tusnády László, a kötet ajánlásának megírásában Fehér József működött közre, a szerkesztés munkáját pedig Kovács Dániel végezte el.

A sokszerzős kötet a maga 272 oldalával természetesen sokféle, sokszínű írással megy előbe az olvasói érdeklődésnek. Van közöttük alkalmi előadás, évfordulóhoz kötött, tematikus, a fiókból elővett régebbi írás, nem szorosan a történelem jegyében született, vagy kifejezetten ebbe a könyvbe szánt esszé és szubjektív vallomás. A témák követhetőségekben igen szerteágazók: a Rákóczi-szabadságharc, a magyarizációs Biblia, a hazai és a határon túli reformátusság történetének epizódjai, neves tudós-tanárok alakjainak meglevenítése (Makkai László, Nagy Géza, Tóth Endre), az uniós törekvések kora, Sá-

rosz patak reformációja, az ónódi országgyűlés, a 48-as szabadságharc, az 1950-es évek egyházi vonatkozásai, egy magyarországi német református közösség története, a hatalom és vezetés az egyházban, a hazai kegyességtörténet egy-egy személyisége, vagy az egyéni emlékezések az Egyháztörténeti Szekcióról és Csohány professzorról, más tárgyú munkákkal együtt, három tematikus egységbe szerkesztve férnek meg nagyszerűen egymás mellett.

A gyűjtemény természetesen az ünnepeltre összpontosít: megismerhetjük belőle életrajzi adatait, szakirodalmi munkásságának bibliográfiáját és szemlélhetjük családi, hivatali és portré-fotóit.

A kötet a Kazinczy Ferenc Társaság kiadásában jelent meg elnöki ajánlással, mely Társaságnak Csohány professzor is tagja. Függelékben olvashatjuk a szervezet profiljába illeszkedő, s az eddigiekben megjelentetett évkönyveinek, sorozatainak és egyéb kiadványainak címjegyzékét.

A külső megjelenésében is tetszetős könyv többszörösen jó példával jár elől: egy kicsiny szakmai csoport összefogásának gyümölcse; többek önzetlen munkáját dicséri. Bizonyosságot tesz arról, hogy érdemes tisztelet adni az előttünk járóknak, a bennünket tanítóknak, s ugyanakkor felhívni a figyelmet egy sajátos értékekben gazdag életműre, mely a közvélemény reflektorfényébe ritkán kerülve, szinte rejtve marad a szélesebb nyilvánosság előtt, s aminek a megmutatásával voltaképpen Istennek adunk dicsőséget, s amellyel, hogy egyik tudósunk előtt tisztelgünk, ezzel együtt önmagunkat, egyházunkat, nemzetünket becsüljük meg.

KISS ENDRE JÓZSEF

Egyházi könyvkiadók seregszemléje

Májusban tizenhetedik alkalommal került megrendezésre a Szent István Könyvhét, a keresztény szellemiségű könyvkiadók könyvünnep. A Ferenciek terén huszonkét, Makovecz Imre által tervezett jurta-sátorban 34 könyvkiadó várta az érdeklődőket. A résztvevő kiadók az ország számos térségét képviselték, Budapesten kívül Szegedről, Pannonhalmáról, Kecskemétről, Kiskunfélegyházáról, sőt Erdélyből és Délvidékről is érkezett egy-egy könyvkiadó. Az olvasókat közel hétezer kiadvánnyal, köztük 86 könyvheti újdonsággal várták a kiadók. Irodalmi, lelkiségi, teológiai, történelmi és filozófiai művek egyaránt megjelentek.

Ízelítő a gazdag kínálatból: Ha valaki meg szeretné ismerni a magyar nemzet hitét és kereszténységben gyökerező gondolkodását, nem találna megfelelőbb kalauzt eleink imádságainál. A Tiszta, hősök, szentek című kötetben Szent Istvántól napjainkig jeles történelmi, közéleti személyiségeink – Senczi Molnár Albert, Bethlen Miklós, Zrínyi Miklós, Bocskai István, II. Rákóczi Ferenc, Mikos Kelemen, Széchenyi István stb. – imádságai olvashatók.

Nemeskürty István: Magyar századok. Gondolatforgácsok a nemzet életrajzához – így jellemzi könyvét a szerző. A tőle megszkott leleménnyel és éleslátással követi nyomon nemzetünk életének meghatározó történelmi eseményeit, az államalapítástól napjainkig, hogy kikutassa: Miért szűnt meg államiságunk 1541 után, hogyan alakult újjá és lett rövid ideig sikeres 1920-tól, hogyan s miért szolgáltatta ki magát két világhatalomnak, s 1989-től miért nem sikerül a nemzet államának egységes országgá válnia?

A Kairoz Kiadó gondozásában jelent meg Csókay András: Lélekjelenlét. Az ismert agysebész professzor a magyarság sorsával kapcsolatban kifejtett gondolatait, újságcikkeit adja közre. Mindörökké, Erdély címmel látott napvilágot Szervátiusz Tibor Kossuth-díjas szobrászművésszel készült beszélgető kötet.

Végezetül, de nem utolsó sorban megjelent Bőjte Csaba aya kötete Ablak a végtelenre címmel, melyben Csaba testvér gondolatai olvashatók Istenről, vallásról, életről és emberről.

FRIGYESY ÁGNES

MEMENTÓ

Sokan szerették, sokunkat szeretett

Ezzel az üzenettel adták tudtul a Koltó-katalini gyülekezetnek, hogy elhunyt Filó Katalin Ilona, a budapesti Fazekas Mihály Gimnázium nyugalmazott magyar nyelv és irodalom tanárnője, az MDF egykori alelnöke.

Azt kérdezheti a kedves olvasó, mennyire van hírértéke e gyászjelentésnek egyházkerületünk gyülekezeti lapja számára? Annyiban, amennyiben sikerül életének, személyiségének, hitből fakadó szolgáló szeretetének néhány villanása által emberközelségre hoznom őt úgy, mintha mindnyájunk személyes ismerőse lett volna.

Akkor jött, amikor nem volt „divatban” Erdélybe s a Partiumba járni. Amikor nem az etnóbiznisz, hanem az együvértartozás érzése határozta meg őt és a hozzá hasonló közeledését. Amikor meztelenre vetkőztetés járt országhatárunkon, ha valaki szellemi, lelki értéket próbált ajándékká hozni. Ő nem rácsodálkozott, hogy milyen szépen beszéljük anyanyelvünket, hanem példaként állította diákjai elé. Megszállottan szerette és énekelte népdalainkat.

A „te barátod az én barátom” szellemében ajtaja mindig nyitva állt azok előtt, akik kétévenként ellátogathattak a székesfővárosba. Ezért fájt neki annyira 2004. december 5-e is, s az, ha az egymást váltó kormányok nem kezelték helyén a határon kívül rekedt testvérek sorsát.

A rendszerváltást követően, a Haza és Haladás Alapítvány elnökeként igyekezett a lehetőségekhez mérten anyagi támogatásban részesíteni a fontosnak tartott terveket. Így támogatta a koltói gyülekezeti ház építését, a katalini templom fűthetővé tételét. Nagysomkúton az omladozó parókia mellett megállva (Szilágyi Domokos szülőháza) prófétai lelkülettel döntött: itt, ahol egyre fogy a magyar szob, a kövekre kell vigyázni, hogy adott esetben ők kiálthassanak!

Tette mindezeket végtelen alázattal és Isten iránti hállal úgy, hogy az evangélium szavai szerint nem kürtöltetett maga előtt. Ilyen lelkülettel lehetne a manapság oly sokat emlegetett árkokat betemetni, s határon inneni és túli véreinket egymáshoz közelíteni.

Porsátora nyugodjon békében a feltámadás reménysége alatt.

VARGA KÁROLY

TÖKÉS LÁSZLÓ KAPJA AZ IDEI TRUMAN-REAGAN EMLÉKÉRMET. Az amerikai Kommunizmus Áldozatainak Emlékhelye Alapítvány idén Tökés Lászlót

tünteti ki a Truman-Reagan Szabadságéremmel. A kitüntetést évente olyan személynek vagy szervezetnek ítélik oda, aki/amely tanúbizonyságát adta egy életre szóló elkötelezettségének a szabadság és a demokrácia előmozdítása, valamint a kommunizmus és a zsarnokság minden formájával szembeni ellenállás mellett. Tökés László „rendületlenül támogatja a szabadságot és a demokráciát szerte a világon, és kulcsszerepe volt abban, hogy Romániában 1989-ben véget ért a kommunizmus” – áll abban a levélben, amelyben meghívják az erdélyi magyarok európai képviselőjét a Washingtonban, június 16-án sorra kerülő díjátadásra. Ezideig többek között Václav Havel, Lech Walesa, és II. János Pál pápa részesültek a magas kitüntetésben. Magyar részről legutóbb 2007-ben Horváth János, a Fidesz országgyűlési képviselője, 2002-ben pedig Orbán Viktor, a Fidesz elnöke nyerte el a díjat.

RÉSZVÉNYILVÁNÍTÁS. „A mi esztendeinknek napjai hetven esztendő, vagy ha feljebb, nyolcvan esztendő, és nagyobb részük nyomorúság és fáradtság, a mely gyorsan tovatűnik, mintha repülnénk.” Zsolt 90,10

Szomorú szívvel vettük tudomásul, hogy az élet és halál Ura **id. Balogh Lászlót**, a Zombolyai Református Egyházközösség gondnokát, az említett zsoltár szerinti alsó korhatár átlépése után, hosszú szenvedések útján hazavezette. Hűséges „végvári” szolgálatához fűződik a zombolyai leányegyház újraszervezése, a jelenlegi imaház vásárlása, az egyházközösség anyasítása, valamint az egymást gyakran váltogató lelképásztorokat támogató szeretete, anyaszentegyházunk és magyar népünk iránt tettekben gazdagon megnyilatkozott áldozatkészsége. Isten vigasztaló Szentlelkének ereje gyógyítsa be szűkebb családjának halál üttötte sebeit és rendeljen helyébe zombolyai gyülekezetünk élére hozzá hasonló öröllót.

Kegyelettel és részvétellel a Temesvári Református Egyházmezgye nevében **Fazakas Csaba** esperes, **Pataki Károly** főgondnok.

ANYÁK NAPJA KRASZNÁN. Mily szépen, édesen hangzik anyanyelvünkön a szó: édesanyám. Mily boldog az érzés és a tudat, míg személyesen mondhatjuk szemébe: édesanyám! Ilyen értelmű ünnepségben részesült mindaz, aki részt vett Krasznán az anyák napi ünnepségen, a több száz éves műemlék-templomban. Kovács István lelképásztor igehirdetésében – a Mt 12,46-48 alapján – elhangzott a kérdés és felelet: ki az anyám? Hallottunk sok történelmi és irodalmi édesanyáról és arról a kislánnyól is, aki a kérdésre így felelt: a mindenem.

Mily boldogok, áldottak az ilyen anyák! Akik mindent feláldoznak gyermekükért. Ezt hallottuk abból a gazdag műsorból is – ugyancsak Kovács István szervezésében, amit a gyermekek és ifjak adtak elő. Felnőtt vegyeskarunk, Fehér Mihály karnagy irányításával köszöntötte az édesanyákat. Csoda-e, ha örömkönnnyet csalt az ünnepély az édesanyák, nagyanyák arcára?!

Légy boldog, édesanya, hogy mi is boldogok lehessünk!

VÉR ISTVÁN

Játékos kikapcsolódásra is van lehetőségük a hidalmási ifjúsági központ látogatóinak

A HIDALMÁSI REFORMÁTUS IFJÚSÁGI KÖZPONT. Szeretettel ajánljuk figyelmükbe a Zilah Református Egyházmezgye Ifjúsági Központját Hidalmáson. A ház nyári időszakban (május 15-től szeptember 30-ig) fogad vendégeket – rendszeresen lakott, kipróbált táborhely.

Hidalmás könnyen megközelíthető műúton. Remek kirándulóhelyek fekszenek a környéken, elérhető közelségben (a zsigó Wesselényi-kastély és a botanikus kert, Bánffyhunad, Csucs, Sztána, a Vigyázó-csúcs és a Sárkányok kertje).

A házban 50 személy számára tudunk szállást biztosítani, valamint sátorozási lehetőség is van, bekerített, gondozott területen.

A földszinten és az emeleten is található vécé, kézmosó, férfi és női zuhanyzó, hideg és meleg víz. Konyhánk fel van szerelve hűtőszekrényvel, mikrohullámú sütővel és gáztűzhellyel, valamint 60 személy számára konyhai eszközökkel.

A tévével, video- és dvd-lejátszóval ellátott, 40 személy befogadásra alkalmas nappaliban előadásokat, illetve közös foglalkozásokat, megbeszéléseket, áhítatot lehet tartani. A nagy fedett terasz szintén alkalmas a csoportos tevékenységekre. A felgyülemlett energiákat a kézilabda- és futballpályán lehet levezetni.

Külön kérésre mikrobuszt, szakácsot, valamint idegenvezetőt tudunk biztosítani a csoportok mellé.

Szeretettel várjuk! Elérhetőségeink: Zilah Református Egyházmezgye Esperesi Hivatala, 450010 Zilah (Zaláu), Kossuth u. 16 sz., Tel/Fax: 0260.661495. E-mail: refeszilah@easynet.ro

AZ IDEI EMI-TÁBOR EGYHÁZI RÉSZT-VEVŐI. Augusztus 5. és 9. között ötödik alkalommal szervezik meg Gyergyószentmiklóson az Erdélyi Magyar Ifjak évről-évre népszerűbb táborát. Az elmúlt évek hagyományaihoz híven vasárnap délelőtt ökumenikus istentiszteletre kerül sor **Böjte Csaba** ferences szerzetes, **Bartha József** holtmarosi református lelképásztor és **Rác Norbert** kolozsvári unitárius lelképásztor szolgálatával. Csütörtökön **Vincze Gábor** történész *Az üldözött egyháztól az együttműködő egyházig* címen az erdélyi és a magyarországi református egyház 1945 utáni időszakáról tart előadást. Idén is jelen lesz a táborban az ökumenikus fesztiválmiszió Keskeny út elnevezésű sátora. A pénteki napon kerekasztal-beszélgetésre kerül sor Egyház és nemzet címen – tudtuk meg **Soós Sándor** EMI-elnöktől. Szombaton **Tökés László** püspök, EP-képviselő az Erdélyi magyar összefogás és 89-es rendszerváltás időszakú kérdéseiről tart előadást.

F. T.

HIBAIGAZÍTÁS. Szerkesztői tévedés folytán a Sógor Géza, újdonsült Rorész-elnököt említő képaláírás fölé testvérét, Sógor Árpádot ábrázoló felvétel került 10. számunk 3. oldalán. Az érintettek és olvasóink elnézését kérjük. *A szerk.*

IDÉZŐJEL

„Napjainkban a szubjektivitás lett minden mércéje, az ember istenné tette magát, ezért eltűnik az értékrend, amely élethetvé teszi a világot. A keresztyénység válasza erre az, hogy az alázat tarthatja egyben a világot, nem a góg. Az embernek szüksége van világnézetre, ezért a modern kor egyik legnagyobb hazugsága, hogy értéksemleges kell oktatni és nevelni.”

TÖKÉCSI LÁSZLÓ

Harangszó

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Gyűlekezeti Lapja
ISSN 1221 - 0323

Megjelenik kéthetente. Ára 1,20 lej.

Felelős szerkesztő: Fábán Tibor. Olvasószerkesztő: Babes Arday Erika. Tördelőszerkesztő: Kraftsikné Petrikó Ildikó. Képzőművészek: Antal Attila, Balázsné Kiss Csilla, dr. Csohány János, Orbán Levente, Tóth Zsigmond. Szerkesztőség és levélcím: Harangszó, 410001, Oradea, str. Moscovei nr. 14. Tel.: 0259/434-664; 416-067. E-mail: harangszo@yahoo.com. Honlap: www.kiralyhagomellek.ro, http://harangszo.blogspot.com

A terjesztés a lelkesítő hivatalokon keresztül történik. A lapban megjelent cikkek nem feltétlenül a szerkesztőség álláspontját tükrözik. Kéziratot nem örzünk meg és nem küldünk vissza.

Készült a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Szenci Kertész Ábrahám nyomdájában. Felelős vezető: Wagner Erik.